



LES NOTES DE
RIQUOR RIPOLL

Ignasi Riera, ple de teranyines

Enciclopedia.cat diu que l'escriptor Ignasi Riera resideix a Cornellà de Llobregat. Des de fa cinc anys resideix a Madrid i, a més, s'hi ha empadronat. Diu que des del 1983 és secretari de l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana. Va deixar de ser-ho el 1988. Diu que des del 1995 és diputat al Parlament de Catalunya. Ja fa dues legislatures que no ho és. Diu que és autor dels llibres *La revolta dels perifèrics?* (1987) i *L'eficaç senyor Vials* (1987). No els ha publicats mai.

Pedres a labutxaca

Labutxaca fa dir a Stendhal (*El roig i el negre*): "Al principi, aquesta idea va semblar el sùmmum del ridícul i l'avoriment. Però, en menys de deu mesos, el marquès en va percebre els avantatges." Li ho fa dir perquè manté intacta la traducció de Ferran Toutain publicada a la "Biblioteca Pompeu Fabra". Stendhal no escriu pas "en menys de deu mesos", sinó "en menys de dos (*deux*) mesos". Si el Grup 62 hagués escollit la versió de Just Cabot publicada per una de les seves editorials, Proa, hauria respectat Stendhal.

Autodiscrepància

Lluís Hernández i Sonali (*Descobrint Mercè Rodoreda*) diu a la pàgina 75 que l'escriptora es va construir una casa a Romanyà de la Selva "amb els diners de l'adaptació televisiva d'*Aloma*". No, la va construir amb els diners de l'adaptació de *La plaça del Diamant*, com ell mateix diu set pàgines després.

Sa i estalvi 1 i sa i estalvi 2

En el mot *estalvi*, el DIEC2 parla de persones "sanas i estàlvies" a l'exemple que il·lustra el sentit "que ha escapat d'un perill, que no ha estat perjudicat". Però com a segona opció del mot inclou l'expressió *sa i estalvi* que, segons l'entrada *sa*, vol dir "escapat d'un perill sense haver rebut cap dany".

L'editorial Afers recupera un dels assaigs de tema històric de Fuster, 'Heretgies, revoltes i sermons'

L'assaig històric de Joan Fuster, tot i que ell no era historiador, va tenir una categoria intel·lectual molt superior a la dels escrits d'història del seu temps, els anys seixanta, sobretot a la majoria dels escrits dels qui s'autoanomenaven historiadors, alguns fins i tot amb la patent de cors que els proporcionava una titulació universitària en el ram, molts d'ells intel·lectuals orgànics del franquisme tardà. I continua superant l'alçada mental de molts dels neofranquistes que ara governen el País Valencià i que encara neguen al solitari de Sueca l'honor i el reconeixement que mereix un dels pensadors més potents de tota la nostra història.

Les paraules són de l'historiador Manuel Ardit i formen part de l'epíleg de la nova edició d'un dels dos llibres d'història de Fuster, *Heretgies, revoltes i sermons. Tres assaigs d'història cultural*. Selecta el va publicar l'any 1968 i ara el reedita Afers, segell dedicat als llibres d'història. L'editorial ha decidit de rescatar-lo perquè, tot i que ha envellit en molts aspectes —ara es disposa de molta més informació que la que era a l'abast de l'assagista, aquells anys 60— la seva lectura, diu Ardit, hauria de servir d'estímul a aquells que pensen que la historiografia és alguna cosa més que la reconstrucció asèptica i "tècnica" del passat. A més, molts dels aspectes en els quals Fuster s'excedeix, exagera, o fins i tot s'equivo-ca, són secundaris, diu Ardit.

La nova edició corregeix els errors d'impremta de la primera. Cal dir que el llibre ja figurava a les obres completes de l'autor: *Obres Completes, 7 (Llengua, Literatura, Història, 2)*, "Clàssics Catalans del Segle XX", Edicions 62. L'altre llibre d'història de Fuster és *Poetes, moriscos i capellans* (1962), al qual caldria afegir-ne un tercer, de caràcter més divulgador que no analític, *Nosaltres, els valencians* (1962).

Contra el que diu el subtítol, els assaigs no són només d'història cultural, sinó d'història política, o d'història i prou. La primera part, "Entre la gramàtica i la fe", correspon a la primera paraula del títol, *heretgies* i analitza la relació entre l'humanisme de començament del segle XVI i l'heretgia. Les *revoltes* són les de les Germanies. I la tercera part, la que correspon als *sermons*, es diu "Notes (informals) sobre sermons". Està dedicada a la llengua de la predicació, i parteix de la preocupació que Fuster tenia per saber el com i el quan s'introdueix i prospera entre els valencians el costum de predicar en castellà.

Fuster advertia a la introducció que els escrits aplegats no eren estudis històrics, sinó assaigs de tema històric. I que pensava més en el lector corrent que no en l'erudit i aquest lector corrent es tornarà a treure el barret davant l'amplitud de compàs cultural de l'escriptor i el seu enginy a l'hora de posar sobre la taula les qüestions clau i plantejar hipòtesis. La manca d'investigacions de base, diu Ardit, queda salvada per la intel·ligència de l'autor, que va escriure una obra d'obligada referència en el seu moment i també, per a determinades interpretacions, encara avui dia.



Joan Fuster va publicar *Heretgies, revoltes i sermons*, l'any 1968, a l'editorial Selecta, de Barcelona.

Lluís Bonada